



18.1.2012

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 18/1/2012
Αριθ. Πρωτ.: 3913**

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Παπάζογλου
e-mail : a.papazoglou@ypes.gr
Τηλέφωνο : 210-3744032
 : 213-1364032
FAX : 210-3744354

ΠΡΟΣ:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

KOIN:
1. Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής
Αλληλεγγύης
2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
3. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
4. Βουλευτή κ. Ηρώ Διώτη
Βουλή των Ελλήνων

ΘΕΜΑ: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

ΣΧΕΤ.: Η αριθμ. 3052/12.1.2011ΕΡΩΤ.

Σε απάντηση της αριθμ. 3052/19.12.11 Ερώτησης, που κατατέθηκε από τη Βουλευτή κα Ή. Διώτη, για τα θέματα αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Η μέριμνα της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εσωτερικών, αναφορικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων αφορά στη δημιουργία ενός πλέγματος προστασίας μέσω της χορήγησης άδειας διαμονής σε όσα θύματα εμπορίας ανθρώπων επιδιώξουν την απεμπλοκή τους.

Ειδικότερα, στο ν. 3386/2005 για την «Είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια» (ΦΕΚ Α'212), υφίσταται ειδικό κεφάλαιο (άρθρα 46-52), με το οποίο ενσωματώθηκε η σχετική κοινοτική Οδηγία 2004/81/ΕΚ της 29ης Απριλίου 2004, «σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται σε υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές».

Συγκεκριμένα, ο τίτλος διαμονής που χορηγείται βάσει των διατάξεων του άρθρου 46 – 52 του ν.3386/2005, είναι ετήσιας διάρκειας με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κατά προτεραιότητα, χωρίς να απαιτείται καταβολή παραβόλου, κατόπιν σχετικής πράξης της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής από την οποία προκύπτει ο χαρακτηρισμός του υπηκόου τρίτης χώρας ως θύματος των εν λόγω εγκλημάτων, εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας και ανανεώνεται έως την περάτωση της ποινικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

Λαμβανομένου δε υπόψη ότι κατά κύριο λόγο η εν λόγω άδεια διαμονής χορηγείται για λόγους προστασίας του θύματος, κατά την αρχική χορήγησή της, σε αντίθεση με όλους τους λοιπούς τίτλους άδειών διαμονής, δεν αναζητείται

πιστοποιητικό υγείας με το οποίο βεβαιώνεται ότι ο ενδιαφερόμενος δεν αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, γιατί η προστασία του νόμου παρέχεται χωρίς να διακρίνει μεταξύ προσώπων με βάση την κατάσταση της υγείας τους. Άλλωστε, οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής στη χώρα είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Επισημαίνεται δε, ότι σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3386/2005 η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από ασθένεια, από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδο του στη Χώρα, δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απομάκρυνση του από το έδαφος της Χώρας.

Μετά την περάτωση της ποινικής διαδικασίας δίνεται η δυνατότητα χορήγησης στα θύματα εμπορίας ή παράνομης διακίνησης μεταναστών άδειας διαμονής για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον ν.3386/2005 και εφόσον πληρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις. Ωστόσο, ο εν λόγω τίτλος δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται, στην περίπτωση που ο δικαιούχος επανασυνδέει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει ή εάν κριθεί ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος ήταν δόλια ή καταχρηστική ή συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Η εφαρμογή των ανωτέρω προστατευτικών διατάξεων της νομοθεσίας επεκτάθηκε μετά την τροποποίησή τους με τον ν. 3875/10 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 158) και στα πρόσωπα που χαρακτηρίζονται ως θύματα παράνομης διακίνησης μεταναστών. Με τον ίδιο νόμο τροποποιήθηκε το άρθρο 44 του ν.3386/2005 δίνοντας τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους και σε πρόσωπα που ενώ έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα εμπορίας ανθρώπων με σχετική πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, δεν συνεργάζονται με τις διωκτικές αρχές, εξαιτίας κυρίως απειλών που μπορεί να δέχονται στρεφόμενες κατά μελών της οικογένειάς τους, που βρίσκονται είτε στην Ελλάδα είτε στη χώρα καταγωγής τους.

Στο πλαίσιο αυτό, ο τίτλος διαμονής που χορηγείται για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44, παρ. 1^α του ν.3386/2005, όπως αντικαστάθηκε από τις όμοιες του ν. 3907/2011, σε μη συνεργάζομενα με τις διωκτικές αρχές θύματα εμπορίας ανθρώπων, εκδίδεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης χωρίς να απαιτείται η καταβολή παραβόλου. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για δύο έτη, μόνο με την προϋπόθεση ότι συνεχίζεται η διερεύνηση της σχετικής ποινικής διαδικασίας. Σε περίπτωση που η διαδικασία αυτή περατωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ή τεθεί στο αρχείο, η άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς λόγους του ιδίου άρθρου, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης του άρθρου 89, παρ. 1 του ν.3386/2005 και μόνο εφόσον κριθεί σκόπιμη εκ των εν γένει περιστάσεων και των στοιχείων του φακέλου, ότι συντρέχει εξαιρετικός λόγος προς τούτο.

Από τα στοιχεία της κεντρικής βάσης δεδομένων του Υπουργείου μας, στην οποία καταγράφονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3386/2005, προκύπτει ότι, από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού και έως σήμερα, έχουν λάβει άδεια διαμονής ως θύματα εμπορίας ή παράνομης διακίνησης. συνολικά 124 υπήκοοι τρίτων χωρών.

Επιπρόσθετα, σας γνωρίζουμε ότι στο πλαίσιο του Ετησίου Προγράμματος 2009 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης υλοποιήθηκε δράση με τίτλο «Ενημερωτική εκστρατεία με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης καθώς και την

πληροφόρηση των γυναικών υπηκόων τρίτων χωρών αναφορικά με την αντιμετώπιση περιπτώσεων trafficking, ενδοοικογενειακής βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης». Η εν λόγω δράση προσπαθεί να βοηθήσει τις γυναίκες μετανάστριες να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις α) σεξουαλικής παρενόχλησης, β) trafficking και γ) ενδοοικογενειακής βίας και έχει σχεδιαστεί με γνώμονα την εφαρμογή πολιτικής ισότητας μεταξύ των δύο φύλων σε όλους τους τομείς της ζωής τους (οικονομικός, πολιτισμικός και κοινωνικός τομέας).

Στο πλαίσιο της εν λόγω δράσης αυτής υλοποιήθηκαν:

- 5 διήμερες ανοικτές εκδηλώσεις στις πόλεις: Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα και Ηράκλειο Κρήτης. Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 23 – 25 Ιουνίου 2011 και περιλάμβαναν: περίπτερα ενημέρωσης και πληροφόρησης γύρω από τα θέματα ενδοοικογενειακής βίας, σεξουαλικής παρενόχλησης και trafficking, ανοιχτές συζητήσεις για την ενδο-οικογενειακή βία, ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη σε γυναίκες μετανάστριες.
- 2 Ημερίδες σε Αθήνα (30 Ιουνίου) και Θεσσαλονίκη (27 Ιουνίου).
- 17 Σεμινάρια Εναισθητοποίησης (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα, Ηράκλειο), σε γυναίκες μετανάστριες, σε επαγγελματίες που εμπλέκονται σε θέματα παροχής υποστήριξης/αρωγής θυμάτων βίας, σε εκπροσώπους συνδικαλιστικών και γυναικείων οργανώσεων, κ.α.
- 4 Outreach δράσεις ενημέρωσης σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα και Λάρισα (παρεμβάσεις ενημέρωσης με τη μορφή street work σε χώρους και σημεία της πόλης που συγκεντρώνονται ή διέρχονται μετανάστες/τριες προκειμένου να προσεγγιστούν τμήματα του κοινού-στόχου της καμπάνιας).
- Υποστηρικτικές εκδηλώσεις για την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε όλες τις ανωτέρω πόλεις (όπως: συναυλία με τη συμμετοχή μεταναστών μουσικών, δημιουργική απασχόληση παιδιών μεταναστριών κατά τη διάρκεια των ανοιχτών εκδηλώσεων, θεατρικό παιχνίδι, παντομίμα, χοροθέατρο δρόμου, βιωματικό παιχνίδι).
- 2 τηλεοπτικά σποτ
- 2 ραδιοφωνικά σποτ
- Δημιουργία blog της δράσης (www.ziseksana.gr)

Β. Περαιτέρω, η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ) του Υπουργείου Εσωτερικών υλοποιεί από το 2010 το «Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών 2009-2013», στο οποίο εντάσσεται και η εμπορία ανθρώπων (trafficking) ως μορφή βίας κατά των γυναικών. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ (ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και προβλέπει τις παρακάτω δράσεις:

- Λειτουργία της Τηλεφωνικής Γραμμής SOS 15900 από τις 11/3/2011, η οποία υποστηρίζεται και με την ηλεκτρονική διεύθυνση sos15900@isotita.gr. Η γραμμή λειτουργεί σε 24ωρη βάση/365 ημέρες το χρόνο και προσφέρει υπηρεσίες ενημέρωσης, πληροφόρησης και τηλεφωνικής συμβουλευτικής σε γυναίκες-θύματα όλων των μορφών βίας, συμπεριλαμβανομένης και της εμπορίας ανθρώπων (trafficking).
- Δημιουργία του Πολύκεντρου Γυναικών της ΓΓΙΦ στο Κέντρο της Αθήνας για τη παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης και νομικής συμβουλευτικής σε γυναίκες θύματα βίας.
- Δημιουργία 13 Συμβουλευτικών Κέντρων της ΓΓΙΦ στις έδρες των Περιφερειών της χώρας. Έχει εκδοθεί ανακοίνωση πρόσληψης προσωπικού (μέσω ΑΣΕΠ) με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (24 θέσεις) για τα κέντρα των πόλεων : Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα Ηράκλειο, Λαμία.

- Ανάπτυξη συνεργασίας με τους Δικηγορικούς Συλλόγους με στόχο την παροχή Νομικής Βοήθειας (legal aid) σε γυναίκες θύματα βίας.
- Δημιουργία ξενώνων φιλοξενίας γυναικών-θυμάτων βίας από τους Δήμους στις έδρες των Περιφερειών. Έχει ήδη εκδοθεί πρόσκληση προς 14 Δήμους οι οποίοι υπέβαλαν Τεχνικά Δελτία.
- Πανελλαδική εκστρατεία ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σε θέματα βίας κατά των γυναικών σχετικά με το ισχύον νομικό πλαίσιο που αφορά στην έμφυλη βία κατά των γυναικών (ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, πορνεία, διακίνηση και εμπορία γυναικών με σκοπό την εκμετάλλευση /trafficking). Στο πλαίσιο αυτό μεταδίδονται τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό spot για τη βία κατά των γυναικών, ως κοινωνικά μηνύματα από σταθμούς εθνικής εμβέλειας. Έχει παραχθεί επίσης έντυπο ενημερωτικό υλικό, σε τέσσερις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, αλβανικά), το οποίο έχει αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα της ΓΓΙΦ.
- Το Πρόγραμμα εποπτεύεται επιστημονικά 15μελή Επιστημονική Επιτροπή πανεπιστημιακών και εμπειρογνωμόνων σε θέματα έμφυλης βίας, οι οποίοι εργάζονται χωρίς αμοιβή.

Παράλληλα, έχει συγκροτηθεί Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την επεξεργασία σχεδίου νόμου για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών. Το έργο της Επιτροπής αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Ιανουαρίου του 2012. Σημειώνουμε επίσης ότι η ΓΓΙΦ συμμετείχε ενεργά στην ad hoc Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης που επεξεργάστηκε τη Σύμβαση για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Στις 11 Μαΐου 2011, η Ελλάδα ήταν μεταξύ των 13 χωρών που υπέγραψαν τη Σύμβαση. Πρόκειται για το πρώτο νομικά δεσμευτικό εργαλείο που δημιουργεί ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό θεσμικό πλαίσιο για την πρόληψη της βίας, την προστασία των θυμάτων και την ποινική δίωξη των δραστών.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνεργωτώμενα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΚΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ



Φ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

ΕΜΠΛΟΥΤΗ ΚΥΡΙΜΗΣ

- Γρ. Αν. Υπουργού *
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής
- Γρ. Γενικής Γραμματέως Ισότητας των Φύλων
- Γρ. Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- Γενικό Διευθυντή Μεταναστευτικής Πολιτικής & Κοινωνικής Ένταξης κ. κ. Κιντή
- Γενική Διευθύντρια Συντονισμού (ΓΓΙΦ) δρ. Αν. Σωτηριάδου
- Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής
- Δ/νση Εργασιακών Σχέσεων και Κοινωνικής Πολιτικής-ΓΓΙΦ
- Νομικό Τμήμα-ΓΓΙΦ